

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félfévre 6 ft, év-negyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresztény Pál irak kereskedésében, hol egyes szá-mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-torontozsa 122. sz. á. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI NAPILAP.

A bankkérdés.

Pest, febr. 20.

r. Ezt a kérdést a képviselőházban tegnap ketten viálták meg: a külföldi nemzetgazdaságtan hírneves Horn E., s a hazai közgazdasági állapotokat, mint a gyakorlatban és a magyar napi sajtó élén évtizedeken át tanulmányozott publicista és szakember Falk M. Meglájuk: ki nevelt a végén? Tény, hogy: nem mind arany, a mi fénylik!

Horn E. a kormány „homályos álláspont”-ján sajnálkozott; szerinte e kérdésben nincs helyén a „titkolódzás.” Azt vártuk tőle, hogy bankügyi tudományának világát reáveti a bankügyre, s elosztván a homályt, megmutatja az igéret-földére vezető utat. E helyett, mi-dőn a bank-enquete javaslatának ad előnyt, a Trefort-féle határozati javaslat fölött, csak annyit tud mondani az utóbbi hátrányára, hogy az „homályba burkolja” a kérdést; beszél ugyan a bécsi bank „megnagyobbított fiókintézetéről,” a „szabadkéz politikájáról,” a kor-mány „kénye-kedvére”-bizásról; de az „irány és kö-vetelmények” kijelölését, szakember létére, a közvéle-ményre bizza, a mi nagyon is könnyű mesterség, s az ujoneznek: mi a „Kirkenprádó?” kérdésre adott fele-letre emlékeztet.

Avagy talán felelet volt az, midőn, a valuta hely-reállításáról szólva, Ghycey javaslatát halványan má-solta, annak sokban nyomos indokolása mellőzésével csak azt kapván ki belőle, hogy erre a jelen idő nagyon kedvező?

En legalább indokolásnak nem fogadhatom el a theoria optimismusának teljes gőzerejével hajtó azon eredeti eszmét, hogy a valuta helyreállítására megkíván-tató „250 milliónyi kölcsön felvétele alig találna ne-hézségekre;” s ha ily módon a valuta helyreállt, „az ön-álló magyar nemzeti bank felállításának mi sem áll ut-jában,” akadna erre elég vállalkozó.

Ezeket maga Horn sem hitte, hisz a nagyszavak után azonnal eszébe jutott, hogy mégis van egy (talán több is?) nehézség, az, hogy Bécsben a valuta helyre-állítása előtt azt fogják kívánni, vegyen Magyarország egy részt magára abból a 80 milliónyi függőadóságból. Külföldi nemzetgazdák ezt a nehézséget már előre ugy akarta megoldani, hogy, ha másként országunk pénz-ügyeit rendezni nem lehet, jó, ő kész az áldozatra. De nagylelkű!

De hát, vajjon megoldás volt-e Horn beszédének utolsó része: felvetett magának egy helytelen kérdést, s az arra adott felelettel az egész bankügyet összezonyoli-totta volna, ha ez, t. i., rajta állott volna.

Szónoki utóda és bankügyi ellenfele Falk Miksa nem is engedte Horn barátját e babérlevelen megnyu-godni. (Már hogy tehet ilyesmit az öreg „Lloyd” a „Neuer fr. Lloyd”-dal?)

Legelőbb azt deríté fel, hogy ama 80 millióból csak Horn egymaga óhajta oszteni, a balközép hal-lani sem akar ez „egyéni nézet” felől. Azután kimutatta, hogy a 80 milliónyi adóságnak a bankügyhez semmi köze; hogy ez, ha lehetne is kérdés, politikai kérdés, mely a birodalom két fele közt elintézendő; tartozik-e Magyarország ez adóságnak részt venni, az nem bank-kérdés. Főlemlíté azt is, hogy nem tanácsos, de nem is ezélszerű a parlamentben oly dolgokat érinteni, melyek még nem is jelentek meg követelés alakjában. E felett nyilatkozatra senki sem hívta fel a magyarországyűlést; jobb lesz tehát ezt a 80 milliót a számitásból egészen kihagyni; szorítkozunk az általános elvek megállapítá-sára, a kivétel részleteit bizzuk a kormány erélyére, buzgóságára.

Igy jár az emberfia, ha Horn-ként elszólja magát; ha Falk-ként beszédét úgy osztja fel, hogy a saját maga által felhordott ellenvetésekre rosszul felel meg; ha má-sokat vádol rövidlátással, bátorság hiányával, s azután a távol jövőre szegezven szeméit, profétai ihlettel indol a dolognak, s e közben, az ön kezével maga elé rakott követőn áthablik.

Nem jó a fontos ügyeket csak úgy félvállról venni, lecsuszni, tyukszemekket összezuzszák.

Lám a pesti ipar és kereskedelmi kamarában is ülnek szakértők. Ezek sem akarták a bécsi bank önké-nyét hosszabba nyújtani; de azért beismerték, hogy „egy magyar önálló jegybank felállítása sok, igen jelentékeny nehézséggel, valószínűleg bizonyos időre tetemes hátrá-nyokkal fog járni”; ezt a lépést tehát csak akkor kellene megtenni, ha az osztrák nemzeti bankkal nem lehetne „igazságos és méltányosságon alapuló oly egyezkedést létrehozni, mely mind a két felet kielégítse.” Ugyan ez iparkamara gyakorlati emberei mondták ki azt, hogy a „legközelebbi időre ne törekedjünk több után, mint a mi valósággal elérhető” és keresztülvihető, s egy magyar független jegybank azonnali felállítását a „legvégső szükség esetén kívül nem tanácsos”-tákn.

Tehát mégis volt egy nehézségnek több is, melyre a practicus emberek reflectáltak; míg Horn csakugy ki-esibe vette: a 250 millió megszerzését, a valuta helyre-és az önálló bank felállítását; — mert — így mondá — lesz elég vállalkozó; csakhogy, nézetünk szerint, ezek azokból teluének ki, kiknél (a mint ismét Falk mondá —)

„a terjedelmesség nem mindig azonos a tartalommal, s a szerénység nem mindig azonos az alapossággal.”

Különbö Falk nemcsak okait erőltető meg a Horn érvelésének, egyszersmind szaván fogta idézővén két év előtti szavait: „Wenn in Ungarn eine competente Persönlichkeit den Muth hätte zu sagen: „Ich garantire dafür, dass die oesterreichische Regierung im J. 1876 im Stande sein wird, all ihren Verpflichtungen der Bank gegenüber nachzukommen und deart das Ende des Monopols und die Wiederkehr ganz normaler Zustände herbeizuführen” — dann wäre vielleicht auch ich bereit zu entgegnen: „Gut, den 6 Jahre sind bald verstrichen, wenn wirklich grosse Erschütterungen vermieden werden können, fügen wir uns dem Bestehenden und vertragen wir die ernstliche Besserung bis Ende 1876.”

Ime mily jól beszélt akkor Horn németül; ma, hogy magyarra fordítja, elpárolog okoskodásából min-den látnoki szellem. Pedig Falk kimutatta, hogy a garan-tiát megadhatja nem egy „Persönlicheit”, hanem egy parlament; mert a bankacta szerint a jövő év végével a privilegium meghosszabbítását kell az osztrák nemzeti banknak kérnie, s Magyarországot illetőleg ezt a mi tör-vényhozásunk el is fogadhatja, de el is vetheti; — s Horn ma még sem akar egyezkedni a bécsi bankkal az 1876-ig terjedő ideiglenes állapot felett, — ezért igaz a mit ő mondott, hogy ő „két év előtt sokkal tovább lá-tott” — mint ma.

Az ülés végén „magasabb” szempontból fejtegette a bankügyet. Jókai Mór nagynevű regényírónak és ked-velt humoristának. Szerinte „arról (van szó), hogy Keleti-Európának kereskedése merre vegye az irányt? A mit Pest nyer, azt Bécs elveszti. A bécsi bank, mig csupán a bécsi kereskedelemnek előmozdítására 100 milliót fordít, addig Magyarországra fordított 5 milliót”. Systematic meggyilkolta a hazai ipart; kizsákmányolta a pesti pénz-piacot. A valutakérdést okvetlen rendezni kell. Nem kell rettegni a felállítandó magyar banktól. A mit Bruck megkísérelt (Kerkapoly nyakkendőjét igazítja) — az elégtelelen Magyarországon, miért ne mernék azt megkísérelni „mostani miniszterei, a kikről minden hitelkedés nélkül el kell ismerni, mind kapacitásuknak nagy voltát, mind pedig kifogás alá nem eső hazafisá-gukat”. (Valjon mit fog erre cadentiálni a vidéki ellen-zek, di minorum gentium? azt: hogy Jókai pausat tartva, ez alatt bizonyonyal Prónay vagy éppen valamelyik „több-ségi mameluk” beszélt a Jókai szájával). A ház nagy derültséggel fogadta Jókai biztatását, ki a fenni alap-hangból folytatólag felhívta a kormányt „fogjon a kérdés és reform megoldásához. Tegyen eleget a nemzet jogos kívánságának”. Ezuttal ő (Jókai) kénytelen Ghycey Kálmán hat. javaslatát pártolni.

Jókai beszéde gondolkodába ejtett: Egyszerre csak éreztem a „reform”-lég üde hullámzását, mire körül tekinték, im vége vala az ülésnek: az ajtók megnyílnak, s ez okozta a lég megrívsülését.

Legujabb táviratok.

Bécs, febr. 20. Az alkotmány-bizottság által a galicziai resolutionnak mára ültözött tárgyalása csütörtökre halasztatott, mivel a miniszterek ma nem vehettek részt a tanácskozásban.

Zágráb, febr. 20. Vakanovich bányhelyettes átvette a kormányügyek vezetését. — Az unionista közp. vá-lasztó bizottság a főispánoktól illető megyéik képzett unionista lakossainak teljes névsorát kéri. A szolgabírák mind nekapták az országgyűlést felosztató kir. leiratot; hogy azt a nép között szétosszák.

London, febr. 2. Shenk amerikai követ alkudozá-sai a brit kormánnyal valószínűleg a genfi döntő bíróság-nak némely módosításokkal történendő, mindkét oldalról való elismerést fogják maguk után vonni.

Bécs, február 20. A „Presse”-nek jelentik Kon-stantinápolyból, hogy a török diplomatiai testületben gyökeres változások fognak rövid időn bekövetkezni. E szerint Sadyk pasa bécsi követé és Mihad pasa a kabi-net tagjává fogna kinevezeteni.

Róma, február 20. A „Defense” angol páncélos fregát Nápolyból hirtelen Máltába ment el, hogy az oda várt amerikai hajóhadosztályt kikerülje.

Madridből február 18-ról jelentik, hogy a minis-terium beadta lemondását a válság megoldása könnyi-tése végett. Azt hiszik, hogy a király Topetét vagy Ser-ranót bizandja meg a cabinetalkitással.

Mint a „Times”-nek Berlinből február 17-ről távirják, Oroszország köszönetét fejező ki Törökország-nak a romániai vasutígy elintézésének előmozdításáért. Stroussberg 6 millió tallért fizet az új romániai vasutár-sulatnak. A jövő nyáron 20 orosz hajó fog czirkálni a Feketetengeren.

New-York, február 19. A lapok hibáztatják a kormányt, hogy a francia-német háború idején megen-gedte a fegyvereladást Franciaország részére.

A „Telegraf. Rom.” alaptalan aggodalmai.

+ Nagyszebeni román lapírsunkra aggodalmak gyakorolnak lidéroznyomást. Azok alapját kitalálni alig

tudnók. Az egész czikk megírása bátran elmaradhatott volna.

A „Telegraf” hivatkozik egy Pesten mulatott elv-társ 1867-ki levelére, melyben e „teljesen megbízható férfi” arról tudósítá, hogy a magyar országgyűlés ve-zéréivel érintkezve, azt tapasztalta, „hogy a magyarok is sokat felejtettek, s tanultak is valamit”, hogy „a mi-niszterium diplomatiai tapintattal és körültekintéssel jár el”; végül, hogy maga a „császár” figyelmeztette a mi-niszteriumot az erdélyi viszonyok kényes volta, s ki-lönös figyelmükbe ajánlá „a románok és szászok kövele-léseit és álláspontját”. Továbbá arról is megemlékezett volt az 1867-ki román levél, hogy „Deák maga nem mindenben osztja az erdélyiek felfogását, s azt mondotta volna nekik: „ti még sok dolgot fogtok nekünk adni”.

A „Telegraf” előtt ugy rémlik, hogy a Pesten 1867-ben, ama román férfi által észlelt hangulat megválto-zott. Attól tart, hogy az „Emlékirat” aláíróit „önzés és a románok” feletti uralomvágy vezetői Hangsúlyozza, hogy egyetértést kellene létrehozni az erdélyi nemzetsé-gek közt, s nem térni vissza „néhányak kedvéért” a mult penészes századaira.

A „Telegraf” ötlet gondolatai közt azon remény vigasztalja, hogy „a miniszterium és az államférfiak” tüzetesebben méltatják azon viszonyok horderejét, melyek az „Emlékirat”-ból származának, — nem fognak a monarcha idézett szavairól megfejelkezni, s a törvénye-keket sem fogják jogegyenlőségellenes clausulákkal meg-toldani. Ideje a vélemények összeegyeztetésének. A ro-mánok pedig ne vegyék ezt az erdélyi ügyet oly könny-nyedén, bontakozzanak ki a hat év óta tanúsított kö-zönyből, midőn az „alkotmányos javadalmak osztogat-latnak” nélkülök, rovásukra.

A ki a „Telegraf”-nak 11-ik számában „az Emlé-iratról” szóló fenni cikkét olvassa, valami államcsíny-programmunk tarthatja azt az „Emlékirat”-ot, melyet több erdélyi képviselő nyújtott át a miniszterelnöknek. (Lapunk szólott volt róla legelőször.)

Mikről is van szó abban? Az urbéri kárpótlás ügyének lejáratajáról; az urbéri viszonyokból való ki-bontakozásról; az arányosításról; a közhelyek felosztá-sáról; a tagosításról; telekkönyvről; mezei és erdei rendőrségről; a közsén szabad kutatásáról; a Királyföld szervezéséről; jobb közlekedési eszközökről; kolozsvári egyetemről; szakavatott erdélyi tisztviselőknek az állam-hivatalokban nagyobb számmal való alkalmazásáról.

Ugyan hol fedezhetni fel ezekben, az egész erdélyi részek közgazdasági és közművelődési emelkedését sür-gető pontokban feudális, separatisticus, vagy éppen ro-mánellenes tendenciákat; hisz ép azoknak ellenkezője hangsúlyoztatik. A hűbéri maradványok megszüntetése,

okszzerűbb gazdálkodás lehetővétele, — rend, — szabad ipar, — gyorsabb forgalom, — tudományos műveltség terjesztése, — képes erdélyieknek nagyobb számmal hivatalba jutása, — s végül, a Királyföldön az egyenjoguságnak megfelelő helyhatósági rendezés, ezek a gyanúsított „Emlékirat” postulatumai. Ezek ellen a „Telegraf”-nak se lehet kifogása; kár tehát ok nélkül felteverni a harangot. Tevékenységre e nélkül is buzdi-hatni. A gyanúsítás rossz mag, nem terem jó gyümölcsöt!

Osztrák ügyek.

Bécs, febr. 20. A bir. tanács mai ülésében a kor-mány öt millió póthitel iránti törvényjavaslatot terjeszt-tett elő, mint az 1872-ik évre megkívánható drágasági járulékra szükségset. Az államhivatalnokok járulékát egy-összeulendő miniszteri bizottmány fogja véglegesen sza-bályozni. — A kényszerű választási törvényjavaslat mel-lel, annak második olvasásakor Knobloch szóla fel Grocholski a lengyelek nevében kinyilatkoztatja, hogy ők a törvényjavaslat ellen fognak szavazni, mivel ők azt a tartománygyűlések jogába való beavatkozásnak te-kintik. Mendl kikel ezen nyilatkozat ellen. Greuter — utalva az octoberi diplomára — a törvényjavaslatot ellenzi. Erre Menger replikáz, ismertetí álláspontját, melyből ő a törvény mellett fog szavazni. — Poklukar a szlovenek nevében kinyilatkoztatja, hogy ők illeté-kességi és politikai okokból a törvény ellen fognak sza-vazni. Tomaseczuk azon póljavaslatot indítványozza, hogy a közvetlen választási mandatum azonnal megszü-nik, míhelyt a tartománygyűlés az új választásokat teljesítette. Miután az előadó a javaslat ellen tett ellenvété-seket czáfolgatta, a belügyminisler kinyilatkoztatá, hogy a kormány az alkotmánynak a közvetlen választásokra vonatkozó szakasas alkalmazhatóságát a szónyezen levő bizottság jelentés értelmében fogja fel. A kormány-öszintén törekszik is arra, míhelyt az a birodalmi tanács-ban eredményre való kilátással megförténhetik, — a mely időpont nincs igen távol, — hogy a választási re-form iránt javaslatot terjesszen elő. Grocholski inditvá-nyára névszerint szavazás következett és a törvényja-vaslat 104 szövi 49 ellen, tehát két harmad többséggel elfogadtatott. Tomaseczuk módosítványa elvetetett; erre a törvényjavaslat harmadik olvasásában is elfogadtatott.

Kolozsvár szabad királyi város közigazgatási szervező-rendszá-bályzata.

(Folytatás.)

Belső rendőrség.

(Külön javallat. III. Rész.)

II. FEJEZET.

A személyes batorlét.

26. §. A rendőrség gondoskodik a polgárok bator-létéről, eltávolítja mindazon veszélyeket, melyek azok életét, testi épségét, szabadságát, becsületét fenyegetik.

27. §. A súlyos testi sértések, gyilkosság és em-berölések elhárítása végett a rendőrség ügyel, hogy a részegség a lehetőségig akadályoztassék; e czélból a csaplárosoknak kellő rendszabályokat ad ki, a szokássá vált részegkedést, mint kihágást megelnyíti; minden alkalommal, hol nagyobb embertömeg gyűl egybe, vi-gyáz, hogy verekedés, verengzés ne történjék; támadt, vagy támadással fenyegető verekedésnél a rendőrségnek kötelessége közbejárni, a főkezdőket eltávolítani, vagy ha ellenszegülnek, el is fogatni, a többieket intés által lecsillapítani; továbbá alattomos és veszedelmes fegyverek hordozását megtiltja, gondoskodik, hogy a tüzekben éjen át a közbátorlétre, de főleg betörések, rablások, gyújtogatások, korosmákon éjjeli larmás mulatságok meggátlására orjáratok vigyázzanak.

28. §. A rendőrség ügyel, hogy szállodákban és magánosokhoz czellengő idegen, munkátlan emberek be-ne fogadtassanak, vagy idejében bejelentessenek; az ilyeneket azután a városból eltávolítja; figyelmeztülön-sen azokra, kik fenytő vizsgálat alatt állottak és csak teljes bizonyítékok hiánya miatt nem ítéltettek el, vala-mint a fogházakból elbocsátott bűnösökre; ezeket is rá szorítja, hogy míhelyt a városra telepédtek, magukat bejelenítsék.

29. §. A mérgekverés, vagyis önmegéltetés ve-szélye ellen a rendőrség úgy intézkedik, hogy akármí-féle mérgeárlását csak a gyógyszerészeknek és arra különösen feljogosított, csak igen kevés kereskedőnek engedí meg; a mérgeárlásra jogosítottoknak pedig súlyos felelet terhe alatt megtiltja, hogy valakinek or-vosi rendelet, vagy rendőri engedély nélkül mérget ad-janak; ezek köteleztessenek külön jegyzőkönyvet szer-kesztetni, s abba pontosan bejegyezni: mikor, honnan, minemű és mennyi mérgeárlt kaptak? és kinek, mely napon, minemű mérget, mennyit, minő czélra és kinek rendetele következtében adtak el? Hogy pedig mindezen óvatosság daczára a netalán elkövetett mérgezés nap-fényre jöjjon, szükséges, hogy valahányszor valaki rö-gtön, minden szembevető ok nélkül meghal, a bonczolás a rendőri hivatal közbejöttével történjék.

30. §. Hogy tévedésből, vagy hanyagságból mér-gezés ne történjék, szükséges, hogy a mérgek más áru-cikkeltől elkülönítve, zár alatt tartassanak, azok ki-szolgáltatása tanítványokra ne bizzásék, hanem a főnök, vagy megbízható segédje által legyen köteles a mérge-árlt megjelölt borítékban, lepecsételve adni át a ve-yőnek.

31. §. Azon iparizók is, kik iparukban mérget használnak, kötelesek az orvosi rendeletre, vagy rendőri engedélyre vett mérget jól őrizni. Ezen rendelet áthágói, mint kihágást, súlyosító körülmények esetében, mint vétséget elkövetők büntetessenek.

32. §. A rendőrség ügyel, hogy minden iparüz-letnél, mely különféle czikkek főzésével foglalkozik, mi-lyenek: a hentesek, husfűstölők, paczalfűzők üzlete, kőzintézetekben és vendégfogadókban a rézedényeknek, ugyszintén olomtartalmu edényeknek a konyhábanfőzésre használata egyáltalában megtiltassék; a czinöntők arra szorítandók, hogy az edényeket olomnélkül czinezzék, evőedényeket pedig olommal hamisítva, czinből ne készí-tsenek, a fazakasaknak is tiltassék meg olyan máz hasz-nálása, mely olmot, vagy az egészségre nézve veszélyes, egyéb anyagot tartalmaz.

33. §. A gombok árulása csak a közpiaczon, bi-zonyos helyen, előleges megvizsgálások után engedtes-sék meg; általában a rendőrség piaci rendőri közege által szigoruan ügyeljen, hogy éreften vagy rothadt gyü-mölcsök, az egészséget veszélyeztető élelmi czikkek ne árultassanak, hanem elkoboztassanak; sőt a rendőrség arra is ügyeljen, hogy nem jogosított személyek által árultatni szokott szépitő vizek, kenőcsök a közforgalom-ból kiszorítottassanak.

34. §. A rendőri hatóság kötelességéhez tartozik a tervben levő párviadaloknak, melyekről tudomása van, eszélyes éberség által gátot vetni.

35. §. A gyermekgyilkolás és gyermekkitévés megelőzésére nézve a rendőrség azon eljárást követi, hogy a megesett személyeknek a hozzátartozóik, gaz-dáik vagy mások durva bánásmódja és gunyolása ellen védelmet nyújt, büntetésnek pedig az ily megesett sze-mélyeket ki nem teszi; a szülés eltitkolásának és ez ál-tal a gyermek lehető veszélyeztetésének gátlására nézve megrendeli, hogy minden férjetlen nősze-mély, ki magát terhesnek érzi, köteleztesse állapotját a szülés előtt valamely hiteles bábnak vagy orvosnak fölfedezni, ki

41. §. Közludomásra kell adni, hogy a kitérések a város határán mindig jobbra történjenek. Meg ne engedjék, hogy az utcán a házakból kinyúló csatornák fedetlenül álljanak; a járás-kelés a boltok és házak előtt hordók, arukötegek, favágás által ne nehezíttessék, hogy éjszaka ilyesmiki, építési szerek vagy szekerek az utcán maradjanak; de ha építkezéseknél, vásár alkalmával, nagyobb áruszállításoknál, vagy más körülmény miatt kénytelenség állott be, hogy azokat éjszaka a ház-on kívül kell hagyni, a tulajdonos által égő lámpás alkalmaztassék; ugyanazt kell tenni, ha az utcán valahol magánosok, vagy a légszerveszolgáltatás társaság által csatornaépítések vételek és a kövezet felszedetelt.

— **A vasúti tárgyalások** febr. 19-én este tartott értekezlet eredménye: megállapodás a bécsi-zimonyi és a szlavonai vonalakat illetően; továbbá Magyarország-nak a keleti vasutakra bizonyos befolyás biztosítottát.

A tárgyalások a pénzügyi kérdés körül forogván, azokban Kerkapoly pénzügyminiszter vett részt.

A „Debreczenben“ olvassuk: Tannerné Szabó Róza asszony febr. 20. délután megérkezett pesti útjából, mely ránézve oly diadalmas és eredménydus volt; a kedves művésznő nem fog sokáig városunkban maradni, mert már a nemzeti színház tagja. Szerződését alá írta három évre; első évben 4000, a másodikkban 5000, a harmadikban 7000 forint fizetést kap.

— **Budetin vára** Trencsénvármegyében a Vág mellett egy gyönyörű ponton fekszik; a várost különben mindenki ismeri Arany János „Katalin”-jából, midőn a budetini várbán az utolsó Szunyogh gróf befalaztatott szép leányát, mert ez mást szeretett, mint ki az apja akart. E szép vár most Csáki László gróf nyitrai főispán birtoka de 1849-ben leeggett. A „Föv. Lapok” most közli a vár fölégetésének okát, a mint azt báró Fenningsen osztrák tiszt husz év előtt egy láncságbán elbeszélte. Ő 1849-ben néhány század magával Budetinben a kastélyban tanyázott. Egy szobában több tiszt beszélgetett, midőn egyszer egy őrmester fölhívta a tiszteket, hogy kövessék; egy szobába érven, Kossuth arczképét találák hermelin palástban a királyi jelvényekkel. A tiszték boszusan tépték le a képet és midőn másnap eltávoztak a kastélyból, a katonák felgyújták azt. Sok kincs veszett oda a Szunyoghok levéltárában, mely trencsénai Csák Máté levéltárát is magában foglalta.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.
Febr. 21-ről: 5% Metalliques 62.20. 5% Nemzeti kölcsön 70.80. 1860-diki államkölcsön 103.—. Bankrészvények 849. Hitelrészvények 350.50. London 113.45. Ezüst 111.90. Cs. kir. arany 5.41. Napoleóndor 9.03⁵/₁₀.
Földtehermentesítési kötvények: Magyar 80.40. Temesi 78.—. Erdélyi 76.—. Horv.-Slavon 83.—.

Id. felelős szerkesztő: Sándor János.

NYILTTÉR.
(1868 óta)

okleveles fogorvos
MÁTHÉ DOMOKOS,
Bécsből;

lak. jelen. Kolozsvárt e hó 29-ig az „Európa”
szálloda 5 és 6. sz. Rendel. fog és szájbajokban
szegényedőknek nap. d. e. 9—12-ig d. u. 2—5 óráig.
Szegényesorsuaknak ingyen.

 Consultatiók és nyomtatott árjegyzé-
kek mindenkinek gratis.

13—25

Sz. 7079—1872.
A. m. k. pénzügyigazgatóságól.

1—1 (410)

2—7

Hivatalos.

Hirdetmény.

A kolozsvári magyar királyi pénzügyigazgatóság részéről ezennel köztudomásra hozatik, miszerint valamint a kobeletben lévő egy szintén az alattos hivatalok szolgálai személyzete számára szükségeltető szolgálai öltözékek beszerzése czéljából 1872-dik év februáris hava 29-dik napján délelőtt 10 óraker irasbeli ajánlat utján ajánléis fog tartatni.

Erről a vállakozni kívánók azon megjegyzéssel értesíthetnek, hogy a beszerzendő öltözék 22 egyen számarra és pedig névszerint: 22 zöldszínű szinoros átlával és egyen anyyi sötét szürke pantallommal beszerzési árának kikálási összege 28 ft., szabadságukban álland vállakozóknak, az ebbéli kötelezettségre vonalkozó különös feltételeket ezen igazgatóság elnöki irodájában, hol az illeto tárgyalás érintett napon meg fog tartani, a hivatalos órákban megolvadni.

Kolozsvárt, 1872 február 13-án.

Nem hivatalos.

1—4 (410)

Haasenstein és Vogler, hirdetmény - kladóiroda

legrégibb és legjelentékenyebb

Németországon, Ausztriában és Svajczban, ellátanak hirdetmény, el az egész föld minden hirapijában, postabér és proviso felszámítása nélkül a legutányosabb eredeti árak mellett, sirodink van **Bécsben, Neuer-Markt II. Prágában, Graben 27, Pesten, Uri-utca 13. sz. a.** valamint

Baselben, Breslauban, Drezdában, St.-Galleuben, Hamburgban, Lipszében, Meizben, Neuchâtelben,	Berlinben, Chemnitzben, Erfurthan, Genfben, Lausanneban, Kölnben, Liibeckben, Magdeburgban, Nürnbergben,
Bemben, Churban, Mainai Frankfurthan, Halleban, Lausanneban, Luczernben, Münchenben, Stuttgartban, Zürichben.	

CSÚSZVATTÁJA,

(401)

Dr. Patison

2—7

legbiztosabb szer mindenemű eszű és kőszvény ellen, u. m.: arcz-, mell-, torok- és fogfájás, fej-, kéz- és tarkószerény, tagszerény, hát- és ágyéktájás sat.

70 kros és 40 kros csomagokban kapható

Engel J. gyógyszerertaban Kolozsvárt.

China-arany.
 Napólyban egy részvény-lásulati alakult, a mely 15 év előtt mek kezdte a valódi china-
 ezüst gyártását. A gyors siker s a jó fogadtatás után, melyben e gyártmány a lérszadalmi min-
 tarégekben részesült, s a melyi amiót hasonlósága folytán alak és formában, továbbá
 larsúsága következtében, a valódi ezüst után első helyet foglalt el, — azon részvény larsulat
 inditvára már magát aranyot is ugyanazon mód s rendszer szerint, mint a china-ezüstöt,
 előállítani. Már az első próbát is sikerült a kísérlet, s most megint van a világnak egy nemes
 fene, a mely, ambar sokkal ólsóbb a valódi arannyal, még is akkora és tartóságra egy nemes
 annál nem áll átlantabb, s a ki valaha china-ezüstöt látott és használt, az már előbbre is tudni
 fogja becsülni értékét ezen újman gyártott china-arannyal.

Egyedüli és egyetlen raktár az egész orszákr biradalom és a magyar
 királyság számára
 a

china-arany-gyártás első bécsi
központi raktárában
Bécs, Stadt. Babenbergstrasse 1. szám.

Együttal különösen arra hívjuk fel a figyelmet, hogy ezen china-arany soha se
 feketédit vagy vörösedik meg s amiót aranyzsinét 10 évig megtartja.

frt. 1. 50. 2. 3. 4. egy pár hölgy-fülbevaló **Medálion és fülbevalók** elegans bársóny-
 kövekkel s a nélkül, vésőzve vagy zo-
 máncsozva.

frt. 3. 5. 5. 10 egy hölgygarmitur finom
 szekrényben, mely mellti és fülbevalókból
 áll, egyúshozó alkalmazara, kövekkel vagy
 a nélkül, vésőzve vagy zamáncsozva.

frt. 1. 50. 2. 50. 3. 4. 5. 10 egy me-
 dalion szekrényben, 2 fénylő üveggel,
 zamáncsozva, vésőzve vagy valódi szép
 kövekkel

frt. 2. 3. 5 egy velenczel hölgyinyakék finom
 lánczaval.

frt. 3. 4. 6 egy férfi vagy hölgyinyaké-
 finom vésőzött tolvait s mitrailteuse-zár-
 láncz.

frt. 25. 30. 35 egész garmiturok valódi
 china-aranyból, finom kövekkel, vésőzve,
 zamáncsozva vagy finomaa kiverve, melyek
 mellti, fülbevaló, nyaklánczot medallion-
 nal 1 karpereczet, 4 pár ingujj- és 3 mell-
 gombot tartalmaznak, minden egyúshozó
 hasonló alakban, bársóny szekrényben.

frt. 2. 3. 4. 5. 10 karpereczet valódi
 china-aranyból, szép kövekkel, simák, to-
 mörök, vésőzettek vagy valódiilag zamán-
 csozottak. Az 5 frton feüliek finom bársó-
 ny-szekrényben.

frt. 1. 50. 2. 3. 4 valódiilag zamáncsozott
 gyűrűk, legfinomabb kiállításra.

Gyűrűk, férfiak és hölgyek számára, szép
 kövekkel frt. 1, 1.20, frt. 1.50, 3—5.

frt. 2. 3. 4. 5 egy férfiláncz mitrailteuse-
 zárral, medallionnal vagy nélkül, leg-
 nyább fele.

frt. 1. 2. 3. 4 egész garmitur mell- és kö-
 zelő-gomb, nyakgombbal, legfinomaa finom
 vésőzve.

frt. 1. 2. 50. 2 egy férfi nyaklánd-tü. kövel
 vagy nélkül, vésőzve vagy zamáncsozva
 finom szekrényben.

Gyertyatartók, legnyább alaknak, 6 czöl ma-
 gasok egy pár frt. 4.50.

Etkanalok, fél czeret frt. 8.

Kávéskanalok, fél tuczet frt. 4.

Lévesmörök, darabja frt. 2.50.

Téjmerők, fél tuczet frt. 3.

Vilák, Csemete éteszközök, fél tuczet frt. 6.50.

Pallók, fél tuczet frt. 4.

Sótartó, darabja frt. 2.

Cukorporzó, frt. 2.

Borsporzó, frt. 1.50.

Thea-zsírú, frt. 1.80.

China-arany és china-ezüstért írásbelileg
 értékek egy harmada megtérítettik.

Mengredelések vagy készpénz beküldése, vagy utánvét mellett türtémek,

Müller M.-nál Babenbergstrasse 1. sz.